

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2025-46

Datum: 15 april 2025
Van collegelid: Olaf Prinsen en Stephan Nienhuis
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Participatie AZC

Inleiding

Tijdens de behandeling op 3 maart 2025 van het raadsbesluit over de gemeenschappelijke verkenning van een AZC in de gemeenten Epe en Heerde is door de gemeenteraad een amendement (Reg. Nr. 2025-01 gewijzigd) aangenomen. De gemeenteraad heeft daarbij onder meer besloten om:

“Voorafgaand aan fase 2 in het projectplan een traject van actieve inwonersparticipatie en -consultatie te organiseren, waarbij inwoners zich op basis van objectieve informatie en effectbeoordeling kunnen uitspreken over hun voorkeur voor óf een gezamenlijk groot AZC met Epe óf een kleinere vestiging van 116 personen binnen de gemeente Heerde.”

Tijdens de behandeling in de raad is verzocht om de gemeente te betrekken bij de vormgeving van de participatie. Via deze raadsinformatie informeren we over de wijze waarop we invulling willen geven aan bovenstaand besluit.

Werkwijze participatie

Uit het amendement en de raadsbespreking hebben we de volgende criteria genomen om het gevraagde participatietraject vorm te geven:

- De participatie is raadplegend op de participatieladder.
- De raadpleging gaat over de voorkeur tussen een kleinschalige opvang van rond de 116 personen en een Asielzoekerscentrum van ongeveer 300 personen. Niet op basis van locatie(s).
- De beide opties worden op een zo goed vergelijkbaar mogelijke vorm voorgelegd.
- Inwoners van Heerde worden in staat gesteld om persoonlijk te participeren en via een schriftelijke of digitale vorm.

Er zijn weinig voorbeelden van een uitgebreid participatietraject zonder dat locaties bekend zijn. Dat maakt dat we niet kunnen putten uit ervaringen elders. Daarom zijn we in de opzet van het traject dicht gebleven bij de suggesties die tijdens de raadsbehandeling zijn gedaan. Met communicatiespecialisten en het begeleidende bureau hebben we gekeken hoe we de beste participatie kunnen vormgeven. De participatie is vormgegeven volgens trede 2 “Raadplegen” van de participatieladder, de uitkomsten van de raadpleging en verkenning worden conform het amendement voorgelegd aan de Raad. In het amendement en in de opzet wordt gesproken van een kleinschalige opvang van 116 plekken. Graag herhalen we dat het toewijzingsbesluit van de volgende tweejaarlijkse cyclus van de spreidingswet in januari 2026 gepubliceerd wordt in de Staatscourant. Dan weten we welk aantal aan de gemeente Heerde wettelijk is toegewezen, voorlopig gaan we uit van de 116 plekken uit de huidige periode.

In de bijeenkomst van de gemeenteraden van Heerde en Epe op 18 maart hebben we toegelicht dat de vorm van opvang en de verdeling van taken tussen gemeente en COA sterk afhankelijk is van de omvang en de locatie. Dat betekent dat het lastig zal zijn om concreet aan te geven hoe een kleinschalige opvang er uit zal zien en wat de gemeentelijke taak zal zijn. We zullen naar best vermogen zorgen dat beide varianten vergeleken kunnen worden, maar voorzien dat dit lastig zal zijn.

Hieronder schetsen we de stappen, zoals we deze op hoofdlijnen willen doorlopen. We zetten in deze fase verschillende middelen en activiteiten in. Per onderdeel lichten we de werkwijze toe.

A Uitnodiging

De aftrap van de participatie start met een persoonlijke uitnodiging door de burgemeester aan alle inwoners van de gemeente Heerde. In de uitnodiging vragen we aan onze inwoners om zich te laten horen over dit onderwerp, suggesties te doen en een mening te geven. We geven aan dat dit op twee manieren kan en we vragen om dat te doen met respect. Bovendien schetsen we hoe de vervolgprocedure er verder uit zal zien en wanneer inwoners nog meer kunnen meedenken en - praten.

B Participatie-/informatiebijeenkomsten

Het doel van deze bijeenkomsten (vier in totaal, in elke kern één) is om inwoners transparantie te bieden over de voor- en nadelen van de twee mogelijkheden die voorliggen: opvang van 116 personen in Heerde (waarbij meerdere varianten mogelijk zijn) of een gezamenlijk AZC voor 300 personen voor de gemeente Heerde en Epe in een van beide gemeenten.

Bij de bijeenkomsten leggen het COA en de gemeente Heerde gezamenlijk de verschillende aspecten hiervan uit. Om een grote en diverse opkomst te bereiken zullen we maatschappelijke organisaties benaderen en vragen mensen op te roepen om te komen en deel te nemen. We faciliteren voor deze avonden een neutrale gespreksleider en begeleiders. Dit zorgt voor een open en constructieve dialoog. De bijeenkomsten richten zich op het verstrekken van praktische informatie over mogelijkheden voor de vorm van een locatie, omvang, zorg en begeleiding, en de impact op de lokale gemeenschap. Daarnaast krijgen de deelnemers de gelegenheid om zich uit te spreken over de voorkeur voor één groter AZC of een kleinere locatie. Dit stelt de betrokkenen in staat om goed geïnformeerd hun mening te geven en hun zorgen en vragen te delen. We zullen werkvormen hanteren die gericht zijn op kleinere groepen, zodat maximale interactie en participatie mogelijk is. Hun ideeën en zorgen worden verzameld en - indien relevant - gebruikt als input voor het locatieonderzoek. De bijeenkomsten zijn informeel, zodat mensen vrij hun gedachten kunnen delen, waarna de inzichten plenair worden gepresenteerd. We stellen voor de resultaten van elke bijeenkomst na afloop na te zenden aan de aanwezigen.

C. Online platform

Voor wie niet in staat is deel te nemen aan fysieke bijeenkomsten, wordt het gemeentelijke platform Samenwerkenaanheerde.nl gebruikt. Daar kunnen inwoners vragen stellen, ideeën aandragen en meedenken over oplossingen. Het is belangrijk dat dit goed gemodereerd wordt, het mag geen verzamelplek zijn voor ongewenst en ongefundeerd gedrag. Dit moet voor iedereen aan de voorkant duidelijk zijn. Het platform wordt actief op het moment dat de uitnodiging van de burgemeester is verzonden.

D. Digitale en fysieke informatie Er wordt een uitgebreide informatiefolder en een digitale brochure opgesteld met een Q&A-lijst waarin de mogelijkheden worden uitgelegd. Deze worden via de gemeentelijke website, social media en fysieke verspreiding in de gemeente beschikbaar gesteld. Deze digitale informatie is onderdeel van het online platform dat een week voorafgaand aan de bijeenkomsten zichtbaar is).

Vervolg

Wij gaan ervan uit dat deze participatieopzet voldoet aan de bedoelingen van uw raad. Mocht dat niet zo zijn dan vernemen wij dat graag. Deze participatieopzet is versneld gemaakt, zodat u de gelegenheid heeft deze te agenderen voor de commissievergadering van mei. De uitvoering van de participatie is voorzien na de raadsvergadering van 2 juni zodat deze niet tijdens schoolvakanties zal zijn. In de eerste raadsvergadering na de zomer kunt u naar verwachting een besluit nemen over de participatie en de opvangvarianten. Een voorbehoud is nodig omdat eind juni de NAVO-top in Den Haag wordt gehouden. Als er onvoldoende politie-inzet mogelijk is, kan het nodig zijn om de bijeenkomsten later te plannen.